

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi E. sp. z o. o. z siedzibą w W.

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

w postępowaniu III AUa 1092/21 toczącym się przed Sądem Apelacyjnym
w Krakowie

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 5 marca 2025 r.,

**1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym
w Krakowie w sprawie o sygn. akt III AUa 1092/21 nastąpiła
przewlekłość postępowania;**

**2. przyznaje skarżącemu E. sp. z o.o. z siedzibą
w W. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
w Krakowie sumę pieniężną w wysokości 4000
(cztery tysiące) zł za okres od 29 czerwca 2021 r.
do 28 grudnia 2024 r.;**

**3. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie
na rzecz E. sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu skargowym wraz z odsetkami w
wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia
zobowiązanemu od dnia zapłaty;**

4. w pozostałym zakresie skargę oddala.**M.L.**

Janusz Niczyporuk Maria Szczepaniec Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

E. sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej: „skarżący”) pismem z dnia 28 grudnia 2024 r. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie o sygn. akt III AUa 1092/21 toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie. Skarżący domagał się:

1. stwierdzenia, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie pod sygn. akt III AUa 1092/21 nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznania na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwoty 10 000 zł w związku ze stwierdzoną przewlekłością postępowania;
3. zasądzenia od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej wskazanej w § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935).

W uzasadnieniu skargi na przewlekłość postępowania wskazano, że 19 maja 2021 r. skarżący nadał listem poleconym apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 czerwca 2020 r., VII U 335/17. Sąd Okręgowy w Krakowie przekazał akta wraz z apelacją do Sądu Apelacyjnego w Krakowie dnia 29 czerwca 2021 r. Wskazano, że pomimo upływu ponad 3,5 roku Sąd Apelacyjny w Krakowie nie podjął czynności w sprawie. Dopiero po upływie 44 miesięcy Sąd Apelacyjny w Krakowie podjął jedyną czynność o której wie skarżący - wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 12 lutego 2025 r.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (dalej: „uczestnik”) postępowania w piśmie z 7 stycznia 2025 r. stanowiącym odpowiedź na skargę wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej, a w przypadku jej uwzględnienia o przyjęcie mniejszej kwoty odszkodowania.

W uzasadnieniu wskazał, że od daty wpływu apelacji i nadania biegu postępowaniu apelacyjnemu, sprawa oczekiwała na rozpoznanie zgodnie z kolejnością wpływu. Ponadto uczestnik postępowania podniósł, że w III Wydziale Sądu Apelacyjnego w Krakowie dopiero od marca 2023 r. orzekało jedenastu sędziów, od 6 grudnia 2023 r. dwunastu sędziów, a wcześniej przez długi okres faktyczna obsada była znacznie mniejsza. Na koniec 2022 r., po odejściu z końcem sierpnia 2022 r. kolejnego sędziego w stan spoczynku, w wydziale orzekało 6 sędziów apelacyjnych (w tym 3 sędziów funkcyjnych: dwóch z przydziałem do 50% i jeden do 90%) oraz dwóch sędziów delegowanych i nadal pozostawało nieobsadzonych 7 stanowisk sędziowskich. W roku 2022 obsada średniookresowa wraz z sędziami delegowanymi wyniosła 6,78 i stanowiła zaledwie 52,2% całkowitego limitu etatów. Obsada ta, w stosunku do limitu etatów, była najniższa w kraju. Wieloletnie braki kadrowe oraz rozpoznawanie spraw zgodnie z zasadą kolejności wpływu powoduje, że nadal w latach 2023 i 2024 okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy apelacyjnej jest bardzo długi, a powstałe w poprzednich latach duże zaległości nie są możliwe do zniwelowania w krótkim okresie. Wyjaśnił, że brak rozpoznania sprawy nie wynika z opieszałości w rozpoznawaniu tej i innych spraw wskutek zaniedbań Prezesa Sądu Apelacyjnego, Przewodniczącego Wydziału, czy sędziów, lecz jest rezultatem braku takich warunków kadrowych i proceduralnych, które umożliwiałyby szybkie i rzetelne rozpoznanie takiej liczby spraw, jakie wpływały do Sądu Apelacyjnego. Wskazał, że jest to kolejna skarga tej samej strony, wniesiona w kolejnej już sprawie z jej udziałem, która została sporządzona i nadana na adres Sądu Apelacyjnego dopiero po tym, jak wysłano tej stronie zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej, na której może spodziewać się prawomocnego zakończenia sprawy. Wcześniej strona ta nigdy nie wnosiła o przyspieszenie rozpoznania sprawy, w której oddalenie jej apelacji wiązać się będzie z koniecznością uregulowania zaległości składkowych. Stąd nasuwa się wniosek, że intencją wniesienia skargi na przewlekłość nie było zmobilizowanie sądu do szybszego rozpoznania sprawy apelacyjnej (skoro skargę wniosła dopiero po zawiadomieniu o terminie rozprawy), a jedynie uzyskanie odszkodowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga, co do zasady zasługiwała na uwzględnienie, choć Sąd Najwyższy dokonał miarkowania sumy pieniężnej żądanej przez skarżącego.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”, „u.s.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Stosownie do art. 2 ust. 2 u.s.p. dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Ustawa nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest m.in. wielomiesięczna bezczynność sądu

polegająca na niewyznaczeniu rozprawy, trwająca co najmniej 12 miesięcy (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; 14 marca 2007 r., III SPP 3/07; 22 stycznia 2019 r., I NSP 68/18; 22 stycznia 2019 r., I NSP 71/18; 16 maja 2019 r., I NSP 28/19; 21 maja 2019 r., I NSP 21/19; 14 czerwca 2019 r., I NSP 37/19; 5 kwietnia 2022 r., I NSP 66/22; 7 lipca 2022 r., I NSP 204/22; 23 listopada 2022 r., I NSP 312/22), jakkolwiek w części orzeczeń wskazuje się, że także krótsza, np. ośmiomiesięczna beczynność sądu, naruszyć może prawo strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (patrz: postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 maja 2013 r., III SPP 51/13; 17 grudnia 2013 r., III SPP 242/13; 27 marca 2019 r., I NSP 88/18). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (zob. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z: 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06; 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08; 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08; 24 lipca 2008 r., I OPP 23/08, oraz 21 kwietnia 2010 r., II OPP 10/10).

W powołanym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że znamiona przewlekłości przypisuje się z reguły dopiero kilkunastomiesięcznej lub dłuższej beczynności sądu drugiej instancji w wyznaczeniu terminu rozprawy odwoławczej. Kilkumiesięczny okres oczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej mieści się w pojęciu rozsądnego terminu, w którym sprawa może oczekiwać na jej rozpoznanie. Jedynie wyjątkowo krótsze okresy beczynności mogą uzasadniać stwierdzenie przewlekłości postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14).

Sąd Najwyższy podziela przytoczone wyżej poglądy i w zaistniałych okolicznościach stwierdza, że doszło do naruszenia prawa skarżącego do rozpoznania sprawy III AUa 1092/21 w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie bez nieuzasadnionej zwłoki. Akta sprawy wraz z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Krakowie 29 czerwca 2021 r. Tego samego dnia sprawę zarejestrowano pod sygn. III AUa 1092/21 i 30 czerwca 2021 r. wylosowano sędziego sprawozdawcę. W toku postępowania międzyinstancyjnego 7 lipca 2021 r. wysłano odpis apelacji pełnomocnikowi organu rentowego i zainteresowanym. Dnia 19 lipca 2021 r. wpłynęła odpowiedź organu rentowego na apelację

i po zakończeniu postępowania międzyinstancyjnego 9 września 2021 r. akta zostały przekazane na kalendarz akt oczekujących na wyznaczenie terminu rozprawy zgodnie z kolejnością wpływu. Dnia 10 stycznia 2022 r. w związku z zakończeniem delegacji wyznaczonego sędziego sprawozdawcy wylosowano nowego sędziego sprawozdawcę. Nowo wyznaczony sędzia przebywał na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, a następnie został przeniesiony w stan spoczynku. Dnia 25 listopada 2024 r. dokonano częściowego podziału spraw z referatu dotychczasowego referenta i dokonano losowania kolejnego sędziego sprawozdawcy. W dniu 10 grudnia 2024 r. Przewodniczący wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej na dzień 12 lutego 2025 r. Skarżący czekał ponad 3,5 roku na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej.

Należy też stwierdzić, że wskazywane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie przyczyny długiego oczekiwania na rozpoznanie sprawy apelacyjnej, odnoszące się do znacznego wpływu spraw oraz braków kadrowych, nie uzasadniają zaistniałej zwłoki w rozpoznaniu spornego postępowania apelacyjnego. Nie budzi wątpliwości, że przewlekłość postępowania jest kategorią obiektywną, a obowiązkiem państwa jest zagwarantowanie, by sprawy osób podległych jego jurysdykcji toczyły się bez zbędnej zwłoki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 stycznia 2006 r., III SPP 154/05). Obowiązkiem Państwa jest zatem zapewnienie takiego sposobu funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, aby rozstrzygnięcie sprawy nie trwało dłużej niż to jest konieczne (postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; 21 kwietnia 2021 r., I NSP 20/21).

W postanowieniu z 21 kwietnia 2021 r., wydanym w sprawie sygn. akt I NSP 20/21, Sąd Najwyższy trafnie podkreślił, że dla strony czy też uczestnika postępowania nie ma znaczenia, gdzie tkwi źródło przewlekłości postępowania. Zła organizacja wymiaru sprawiedliwości, brak odpowiedniego budżetu czy też zbyt duża ilość spraw przypadająca na jednego sędziego nie powinny obciążać uczestników postępowania. Prawem strony każdego postępowania jest bowiem zgodnie z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, aby odbyło się ono w rozsądnym terminie (zob. M. Mrowicki, Przewlekłość postępowania i jej systemowy charakter w Polsce. Glosa do wyroku Europejskiego Trybunału

Praw Człowieka z 7 lipca 2015 r., nr: 72287/10, 13927/11 i 46187/11, LEX/el. 2016, s. 7). Odpowiedzialność za przewlekłe prowadzenie postępowania spoczywa na Państwie, nawet wówczas, gdy nie sposób odpowiedzialności za taki stan rzeczy przypisać – jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – konkretnemu sędziemu kierującemu postępowaniem, czy sędziemu pełniącemu obowiązki administracyjne w zakresie organizacji pracy sądu lub wydziału. Przewlekłość postępowania w niniejszej sprawie wynika bowiem z systemowej wadliwości organizacji funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Należy też stwierdzić, że wskazywane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie przyczyny długiego oczekiwania na rozpoznanie sprawy apelacyjnej, odnoszące się do znacznego wpływu spraw oraz braków kadrowych, choć wyjaśniają powody zwłoki to jednak jej nie usprawiedliwiają.

Prezes Sądu Apelacyjnego, podniósł również, że jest to „kolejna skarga tej samej strony, wniesiona w kolejnej już sprawie z jej udziałem, która została sporządzona i nadana na adres Sądu Apelacyjnego dopiero po tym, jak wysłano tej stronie zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej, na której mogła spodziewać się prawomocnego zakończenia sprawy. Wcześniej strona ta nigdy nie wnosiła o przyspieszenie rozpoznania sprawy, w której oddalenie jej apelacji wiązało się z koniecznością uregulowania zaległości składowych”. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazuje, że okoliczność ta jest mu znana. Opisane zachowanie strony nie stanowi naruszenia art. 5 ust. 1 u.s.p. na co Sąd Najwyższy zwracał już uwagę w sprawach: I NSP 160/24, I NSP 408/24 czy I NSP 211/24.

Orzekając o przyznaniu skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie sumy pieniężnej, Sąd Najwyższy uznał, iż należna będzie kwota 4 000 zł. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do przyznania skarżącemu żądanej sumy pieniężnej w wysokości 10 000 zł. Zasądzona suma pieniężna rekompensuje samo zaistnienie, jaki i skutki przewlekłości postępowania. Kwota pieniężna przyznawana na podstawie u.s.p. nie służy poprawie bytu materialnego skarżącego. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 u.s.p. orzekł, jak w pkt 2 i 4 sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

i w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p. oraz § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1935). Zasadzeniu podlegała kwota 240 zł tytułem stawki minimalnej opłaty za czynności radców prawnych. Sąd Najwyższy nie znalazł przy tym powodu, żeby przyznać skarżącemu koszty zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej. Zasadzenie opłaty wyższej od minimalnej może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy sprawa ma szczególnie skomplikowany charakter, czy też niezbędny nakład pracy pełnomocnika był bardzo wysoki. Przedmiotowa skarga jest co najmniej 10 skargą na przewlekłość postępowania wniesioną do Sądu Najwyższego o tożsamej treści.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Do pkt. 2. postanowienia zdanie odrębne złożył SSN Grzegorz Pastuszko.

Janusz Niczyporuk Maria Szczepaniec Grzegorz Pastuszko

**Zdanie odrębne SSN Grzegorza Pastuszko
do pkt. 2 postanowienia Sądu Najwyższego
z dnia 5 marca 2025 r.,
w sprawie I NSP 22/25**

Niniejszym zgłaszam zdanie odrębne do postanowienia Sądu Najwyższego z 5 marca 2025 r. sygn. I NSP 22/25 w zakresie pkt. 2, nie zgadzając się z rozstrzygnięciem, a w ślad za nim z uzasadnieniem postanowienia w przedmiotowej kwestii.

W kwestionowanym pkt. 2 postanowienia Sąd Najwyższy przyznał skarżącej E. sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie sumę pieniężną w wysokości 4000 złotych, za okres od 29 czerwca 2021 r. do 28 grudnia 2024 r.

Jednocześnie w uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, że postępowanie apelacyjne toczy się 3,5 roku. Trzeba mieć na uwadze, że

postępowanie sądowe zostało zainicjowane wniesieniem przez skarżącego odwołań od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 28 grudnia 2016 r. Łączna długość postępowania sądowego wynosi 8 lat, zatem skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie należna była kwota 4000 zł.

Odnosząc się do powyższego, w punkcie wyjścia zauważyć należy, że dla oceny rozstrzygnięcia objętego niniejszym zdaniem odrębnym kluczowe znaczenie ma art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej także: „u.s.p.p.”). W świetle tego przepisu skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Tak ukształtowane uregulowanie częściowo może wydawać się niejasne. Warto przypomnieć, że w przeszłości stało się ono źródłem interpretacyjnych rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. U ich podstaw legł dylemat, czy sąd oceniając naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki powinien badać tok całego postępowania sądowego, czy też rozpatrując skargę strony w powyższym zakresie, może ograniczyć ocenę naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, tylko do etapu postępowania, w którym strona złożyła skargę. Na tle tego dylematu ukształtowały się dwie przeciwstawne linie orzecznicze, które odwoływały się do dwóch różnych sposobów interpretacji użytego w art. 5 ust. 1 u.s.p.p. sformułowania „w toku postępowania w sprawie”.

Według pierwszej z nich sformułowanie „w toku postępowania w sprawie” oznaczało, że sąd właściwy do rozpoznania skargi jest uprawniony do badania jedynie tego etapu postępowania, w toku którego wpłynęła skarga, nie jest zaś uprawniony do kontroli wcześniejszych etapów postępowania sądowego, które zostały zakończone w wyniku wydania merytorycznych orzeczeń kończących postępowanie w danej instancji, chociażby nie były one jeszcze prawomocne. Zgodnie z tym stanowiskiem wniesienie skargi na przewlekłość postępowania ma służyć przyspieszeniu czynności podejmowanych na danym etapie toczącego się

jeszcze postępowania w określonej sprawie, jej celem jest bowiem zlikwidowanie opieszałości sądu, przed którym sprawa zawisła, przez wymuszenie należytej sprawności i nadanie sprawie odpowiedniego biegu.

Druga z linii orzeczniczych opierała się na założeniu, że zawarte w art. 5 ust. 1 u.s.p.p. sformułowanie „w toku postępowania” dotyczy całego postępowania sądowego aż do jego prawomocnego zakończenia. Przyjęto więc w niej, że zakończenie postępowania sądowego w danej instancji nieprawomocnym wyrokiem nie wyklucza badania przewlekłości tego etapu postępowania.

Powyższe rozbieżności zostały usunięte Uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13. W Uchwale tej Sąd Najwyższy wskazał, że w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie tego postępowania skarga została wniesiona (art. 5 ust. 1 u.s.p.p.).

Stanowisko to w pełni podzielam, podkreślając jednocześnie, że wpływ na moją ocenę mają również postanowienia Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (dalej: „Konwencja”) oraz ukształtowane na ich tle orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (dalej także: „Trybunał”).

Kluczowe znaczenie przypisać należy wyrokowi Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Pierwszej Izby z 10 listopada 2004 r. w sprawie *Apicella przeciwko Włochom*, skarga nr 64890/01, w którym skład orzekający odniósł się do zagadnienia obliczania słusznego zadośćuczynienia za szkodę niematerialną spowodowaną przewlekłością postępowania. Wyjaśniając tę kwestię, skład ów wskazał ogólne kryteria, jakimi kieruje się Trybunał przy obliczaniu kwoty słusznego zadośćuczynienia zasądzanego skarżącym w sprawach, w których stwierdzono przewlekłość postępowania cywilnego. Podniósł on w tym zakresie, że: „Oszacowując zgodnie z zasadami sprawiedliwości szkodę moralną doznaną z powodu długości trwania postępowania, Trybunał ocenia, że podstawę do przeprowadzenia wyliczenia stanowi kwota wahająca się pomiędzy

1000 a 1500 euro za każdy rok trwania postępowania (a nie za rok opóźnienia)”. I dalej: „Wynik postępowania krajowego (fakt, czy skarżący przegrał, wygrał, czy zawarł ugodę) nie ma znaczenia dla szkody moralnej doznanej z powodu długości trwania postępowania”.

Na marginesie zwracam uwagę, że przedmiotowe kryteria znalazły odzwierciedlenie w postanowieniach Sądu Najwyższego m.in. z: 6 stycznia 2006 r., III SPP 154/05; 3 listopada 2021 r., I NSP 173/21; 17 maja 2022 r., I NSP 116/22; 19 września 2023 r., I NSP 180/23 i I NSP 193/23; 23 kwietnia 2024 r., I NSP 56/24; 18 czerwca 2024 r., I NSP 160/24; 11 lipca 2024 r., I NSP 203/4). Widać stąd, że standardy wynikające z Konwencji pozostają wyraźnie zakorzenione w orzecznictwie sądów krajowych.

Mając na uwadze rozważania ujęte w przedmiotowym zdaniu odrębnym, pragnę przypomnieć, że niniejszą sprawę zainicjowano wniesieniem odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie z dnia 28 listopada 2016 r. do Sądu Okręgowego w Krakowie w dniu 30 stycznia 2017 r. (data zarejestrowania sprawy w repertorium „U” Sądu Okręgowego) i następnie rozpoznano wyrokiem z 12 lutego 2025 r. Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Stąd w mojej ocenie, wobec treści art. 5 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 4 u.s.p.p., w postanowieniu z 5 marca 2025 r. w sprawie I NSP 22/25 w pkt. 2 należało orzec kwotę 4000 zł oraz wskazać, że kwota ta została zasądzona za okres od 30 stycznia 2017 r. do 12 lutego 2025 r., dając temu wyraz w odpowiedniej części uzasadnienia.

M.L.

[a.]